

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/118/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118350749
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Nina Dubovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:6118350749.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Niny Dubovskej a členiek senátu Mgr. Adely Unčovskej a JUDr. Mariany Harvancovej, v spore žalobcu: EIM Executive Interim Management CEE s.r.o., so sídlom Pasienková 12656/2/H, Bratislava, IČO: 50 489 682, právne zast. Erben & Erben, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Mostová 2, Bratislava, IČO: 35 724 111, proti žalovanému: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX/XXX, D., právne zast. JUDr. Michal Kypta, advokát, so sídlom Kadnárová 2532/64, Bratislava, IČO: 51 161 052, o zaplatenie 25.280 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 16.09.2020, č.k. 9C/10/2019-269, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 23.200 eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 23.200 eur od 15.09.2018 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, a vo zvyšnej zamietajúcej časti sa rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

II. Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 83,60 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 25.280 eur s prísl. z titulu uzatvorenia niekoľkých ústnych zmlúv o pôžičke, kde splatnosť pôžičky nebola dohodnutá (výrok I.) a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (výrok II.).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ust. § 451 ods. 1 a 2, § 657 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), ust. § 150 ods. 1, § 151 ods. 1 a § 191 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a vecne s poukazom na dôkaznú povinnosť strán a podstatné náležitosti zmluvy o pôžičke tým, že v prejednávanej veci nebola medzi stranami sporná skutočnosť, že žalobca bezhotovostným prevodom zaslal na účet žalovaného sumy v rôznych výškach (potvrdenia o bankovom transfere), sporným bolo, či došlo k uzavretiu ústnych zmlúv o pôžičke, teda účel (kauza) žalobcom poskytnutých finančných prostriedkov žalovanému. Súd prvej inštancie uviedol, že podstatnou náležitosťou uzatvorenia zmluvy o pôžičke je konanie žalobcu, a to súhlas oboch konateľov spoločnosti TBA Intel s.r.o. v čase uzavretia zmluvy o pôžičke (od 15.09.2016 do 29.05.2018) poskytnúť žalovanému pôžičky, čo žalobca nepreukázal. Žalobca na preukázanie uzatvorenia zmlúv o pôžičke poukazoval, že žalovaný ako bývalý spoločník sa v zmysle ust. § 125 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“) podieľal na schvaľovaní riadnych individuálnych účtovných závierok žalobcu, preto musel vedieť, že sumy prevedené na jeho účet sú evidované ako pôžičky, ale súd prvej inštancie poukázal na to, že schvaľovanie účtovných

závierok bývalým spoločníkom žalobcu nemôže nahradiť súhlas obidvoch konateľov pri ich uzatváraní a ich evidovanie ako pôžičiek nepreukazuje súhlas oboch konateľov na uzavretie zmluvy o pôžičke, nebolo ani preukázané, že žalovaný prejavil súhlas so zaúčtovaním požadovaných jednotlivých platieb ako ústne zmluvy o pôžičke. Dovodil, že žalobca nepreukázal ním tvrdenú skutočnosť a pokiaľ sám v záverečnej reči uviedol, že „výňatkom elektronickej komunikácie Whatsapp sme preukázali, že žalovaný prevody urobil bez súhlasu druhého konateľa“, danú skutočnosť, že chýba vôľa žalobcu, potvrdil. Súd prvej inštancie nemal za preukázaný prejav vôle žalobcu / TBA Intel s.r.o. ako veriteľa, že každá jednotlivá platba samostatne odoslaná z účtu TBA Intel s.r.o. na účet žalovaného bola poskytnutím pôžičky, nebola preukázaná vôľa strán takúto zmluvu uzavrieť (§ 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka), nebol preukázaný prejav žalobcu smerujúci na uzavretie zmluvy (§ 43a Občianskeho zákonníka) určený žalovanému, žalobca nepreukázal ani súhlas s prijatím návrhu (§ 43c Občianskeho zákonníka), preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že došlo k uzavretiu ústnych zmlúv o pôžičke (§ 44 Občianskeho zákonníka). V Zmluve o prevode obchodného podielu zo dňa 27.04.2018 (ďalej len „Zmluva o prevode obchodného podielu“) A. E. D. (ako nadobúdateľ) v článku 3.4 Zmluvy o prevode obchodného podielu vyhlásil, že sa oboznámil s účtovným stavom spoločnosti TBA Intel s.r.o. (žalobca), so spôsobom vedenia účtovníctva, s účtovnými a daňovými podkladmi, preto mal súd prvej inštancie dôvodné pochybnosti k vyhláseniu žalobcu (predtým s obchodným menom Evolet s.r.o.) o účtovaní o pôžičke v účtovníctve, nakoľko ak by v čase prevodu obchodného podielu existovala pohľadávka žalobcu (s obchodným menom Evolet s.r.o.) voči druhému konateľovi, boli by pravdepodobne zmienené v danej zmluve, preto vyhlásenie žalobcu po prevode obchodného podielu, že boli ústne uzavreté zmluvy o pôžičke považoval súd prvej inštancie za nepreukázané a nepodložené a uviedol, že účtovníctvo nemôže nahradzovať preukázanie právnych úkonov a prejav vôle (ústnej zmluvy o pôžičke) ohľadne každej jednotlivej platby. Žalobca až po podaní odporu žalovaným predložil listinu List ADP (bez datovania), ktorou poukazoval na to, že podľa účtovnej evidencie k 31.12.2017 bola evidovaná voči bývalému spoločníkovi (A. B. C.) suma pôžičky 11.167,46 eur, k 31.12.2018 suma 25 367,46 eur a danú listinu považoval súd prvej inštancie za účelový dôkaz vyprodukovaný na požiadanie zo strany žalobcu, naviac z danej listiny ani nevyplýva suma v súlade so žalobou (za rok 2017 vo výške 11.167,40 eur, z prehľadu platieb žalobcu malo ísť o sumu 11.080 eur ako rozdiel poukázanej sumy 17.000 eur a žalovaný poukázaných platieb vo výške 5.920 eur a za rok 2018 vo výške 25.367,46 eur, z prehľadu platieb žalobcu malo ísť o sumu 14.350 eur), teda sumy v liste ADP nesedia; žalobca predložil aj druhý list ADP bez datovania, kde je uvedené, že na základe dožiadania žalobcu oznamujú za rok 2017 údajne poskytnutú sumu pôžičiek 11.167,46 eur, k 31.12.2018 suma 25.367,46 eur a že nebolo účtované o splatení pôžičky alebo jej časti a celá časť pôžičky vo výške 25.367,46 eur sa eviduje ako neuhradená. Tento opätovne predložený dôkaz žalobcom vypracovaný spoločnosťou ADP s.r.o. považoval súd prvej inštancie za účelový bez výpovednej hodnoty a neprestavoval dôkaz, že medzi žalobcom a žalovaným v čase jednotlivých platieb došlo k uzatvoreniu ústnych zmlúv o pôžičke. Z potvrdenia B. E., F. zo dňa 15.02.2019 vyvodil súd prvej inštancie, že banka uviedla, že z bežného účtu klienta (žalobcu) boli vykonané transakcie prospech účtu žalovaného dňa 30.12.2017 v sume 1.000 eur, dňa 16.12.2017 v sume 2.000 eur, dňa 07.12.2017 v sume 6.000 eur, dňa 16.08.2017 v sume 8.000 eur a dňa 15.03.2017 v sume 1.086,99 eur, pričom nie je zrejmé, prečo Tatra banka a.s. v danom potvrdení uviedla dané transakcie, či tieto transakcie požadoval žalobca. K emailu od účtovníčky žalobcu spolu s prílohami, ktorý mal byť poslaný p. D. a žalovanému, poukázal súd prvej inštancie na to, že z emailu vyplýva, že účtovníčka žalobcu (predtým s obchodným menom TBA Intel s.r.o.) mala poslať email vtedajším konateľom A. E. D. a A. C. na odsúhlasenie podkladov k 31.12.2017, kde mali byť priložené prílohy a prílohou mala byť pôžička B. C. (uvedený dátum v zátvorke 16.08.2017, 16.12.2017, 30.12.2017) a na to, že čo bolo obsahom daných príloh žalobca nepreukázal. Žalobca až na pojednávaní dňa 16.09.2019 predložil Whatsapp komunikáciu medzi bývalými spoločníkmi, z ktorých jedna komunikácia je datovaná dňa 05.04.2018, ostatné sú bez datovania; žalobca neuviedol, čo mu bránilo uviesť takéto skutkové tvrdenie skôr, preto s poukazom na ust. § 150 ods. 1 CSP a na koncentráciu konania mal súd prvej inštancie za to, že žalobca produkoval dôkazy až následne po vyjadrení žalovaného, že Whatsapp komunikáciu mohol predložiť hneď pri podaní žaloby v upomínacom konaní a že žalobca nemôže predložiť a poukázať na rovnaký dôkazný prostriedok v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 9C/4/2019, kde ide o zmluvu o pôžičke medzi fyzickými osobami, ako aj v tomto konaní medzi žalobcom (EVOLET s.r.o.) a žalovaným. Súd prvej inštancie ohľadne dočasnosti pôžičky ako jej pojmového znaku poukázal na to, že žalobca uviedol, že splatnosť pôžičky nebola dohodnutá, a teda platí, že ak doba plnenia dlhu nie je dohodnutá, dlžník je povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadala (§ 563 Občianskeho zákonníka), pričom forma výzvy nie je zákonne ustanovená (musí spĺňať obsahové a formálne náležitosti). Žalobca predložil list označený ako

„Upomienka - vymáhanie pohľadávky“, ktorú výzvu považoval súd prvej inštancie za neurčitú, nakoľko z danej výzvy nevyplýva, kedy mali byť uzavreté zmluvy o pôžičke, koľko predstavuje pohľadávka z jednotlivých zmlúv, koľko žalobca uhradil, splatnosť jednotlivých pohľadávok, či bola ponechaná na vóli dlžníka alebo nebola stranami dohodnutá. Z danej výzvy vyplýva, že žalobca mal evidovať pôžičky od r. 2016 do 2018, ktoré podľa tvrdenia žalobcu splácal priebežne, avšak nie v celej výške, avšak prehľad poskytnutých pôžičiek a platieb, ktorý mal byť prílohou výzvy žalobcu súdu prvej inštancie nepredložil. Súd prvej inštancie považoval za nespornú jedine pôžičku v sume 8.000 eur zo dňa 16.08.2017, ktorú žalovaný splácal v splátkach 2.000 eur dňa 25.09.2017, 2.000 eur dňa 04.10.2017, 1.920 eur dňa 12.10.2017, žalovaný tak uhradil sumu 5.920 eur, čo potvrdil aj žalobca výpisom z účtu a vo svojich vyjadreniach. Žalovaný tvrdil, že došlo k vzniku škody na jeho motorovom vozidle a strany sa dohodli, že vzniknutú škodu vykompenzujú žalovanému (spoločníkovi A. C.) z prostriedkov žalobcu (spoločnosti TBA Intel s.r.o.) a že žalovanému vznikla škoda v podobe zníženého poistného plnenia vo výške 1.646,94 eur a spoluúčasti 433,41 eur, celkovo 2.080,35 eur, ktorú sumu uhradil žalovaný z vlastných prostriedkov spoločnosti Motor-Car Bratislava, spol. s r.o., uvedené tvrdenie žalobca nepoprel, preto mal súd prvej inštancie za preukázané, že čiastka 2,080,35 eur bola započítaná ako kompenzácia žalobcu pre žalovaného s ďalšou splátkou. S poukazom na hypotézu ust. § 657 Občianskeho zákonníka vyvodil súd prvej inštancie, že v spore o vrátenie požičanej sumy má žalobca ako veriteľ bremeno tvrdenia, že so žalovaným dlžníkom uzavrel zmluvu o pôžičke, že dlžníkovi predmet pôžičky odovzdal a že dlžník požičané peniaze riadne a včas nevrátil. Z tohto bremena tvrdenia potom pre veriteľa (žalobcu) vyplýva dôkazné bremeno, pokiaľ ide o preukázanie tvrdenia, že zmluva o pôžičke bola uzavretá a že na základe tejto zmluvy odovzdal žalovanému finančné prostriedky; ak veriteľ neunesie bremeno tvrdenia alebo dôkazné bremeno, musí rozhodnutie súdu vyznieť v jeho neprospech bez toho, aby sa súd musel ďalej zaoberať pravdivosťou tvrdenia, ktoré je súčasťou procesnej obrany žalovaného dlžníka, a týmto cieľom vykonávať dokazovanie (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej len „NS ČR“ sp. zn. 21 Cdo 4520/2007). V dôsledku uvedeného súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, nakoľko nepreukázal, že so žalovaným uzatvoril ústne zmluvy o pôžičke, ani kedy, za akých podmienok mali spolu jednať a dohodnúť náležitosti zmluvy o pôžičke a že sa malo jednať o pôžičku. Preukázane poskytnutú sumu 8.000 eur žalovaný čiastočnými platbami vrátil žalobcovi, preto súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalobca mal pre prípad neúspechu pri preukázaní zmlúv o pôžičke za to, že išlo o bezdôvodné obohatenie žalovaného. V danom prípade však podľa súdu prvej inštancie žalovaný jednoznačne preukázal, že počas vykonávania funkcie konateľa boli z účtov žalobcu (TBA Intel s.r.o.) vykonané platby v prospech žalovaného spolu vo výške 23.200 eur a aj v prospech druhého spoločníka a konateľa spolu vo výške 27.300 eur, preto nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že peňažné prostriedky vybral žalovaný bez právneho dôvodu, keď právny dôvod konania žalovaného vyplýval z jeho funkcie konateľa, ktorý mal oprávnenie konať v mene spoločnosti a za tým účelom aj posielat' z účtu finančné prostriedky a disponovať s nimi. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie nemohol konštatovať existenciu bezdôvodného obohatenia žalovaného na úkor žalobcu, keďže konanie žalovaného nenapĺňalo znaky ani jedného prípadu vzniku bezdôvodného obohatenia. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a plne úspešnému žalovanému priznal náhradu trov vo výške 100%, o výške ktorých trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia.

3. Proti rozsudku (v celom rozsahu) podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca namietal, že rozsudok je nekonzistentný, vzájomne si odporujúci, nelogicky vecne a právne odôvodnený, pričom na prvých 7 stranách rozsudku iba skopíroval zápisnice z pojednávaní, príp. z podaní strán. Nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie videl žalobca najmä v skutočnosti, že súd prvej inštancie ako dôkaz v jeho neprospech vyhodnotil Zmluvu o prevode obchodného podielu a poukázal na to, že ide o právny úkon uzatvorený medzi odlišnými subjektmi ako sú strany sporu (nie medzi žalobcom a žalovaným). Vyhlásenie E. D. o vedomosti stavu účtovníctva spoločnosti nemá nič spoločné s existenciou pohľadávky žalobcu a neznamená ani vylúčenie existencie pôžičky medzi žalobcom a žalovaným, keď pohľadávka bola v tom čase v účtovníctve žalobcu vedená, čo potvrdil audítor a vyplýva aj zo zverejnených účtovných závierok v registri účtovných závierok. S odkazom na ust. § 115 ods. 4 Obchodného zákonníka je na zmluvných stranách, aký bude obsah zmluvy o prevode obchodného podielu (okrem základných náležitostí), navyše Zmluvu o prevode obchodného podielu pripravoval žalovaný, a preto prípadné nezrovnalosti majú byť vykladané v jeho neprospech. Zmluva o prevode obchodného podielu nie je spôsobilá preukázať neuzatvorenie zmluvy o pôžičke a súd

prvej inštancie ju v tomto zmysle ani nemal vyhodnotiť; úvahy súdu prvej inštancie o tom, že ak by išlo o pôžičku, bola by v Zmluve o prevode obchodného podielu spomenutá, považoval žalobca za špekuláciu súdu prvej inštancie v rozpore so zásadou „rovnosti zbraní“. Žalobca nesprávnosť skutkových záverov súdu prvej inštancie namietal aj pri posúdení Potvrdenia ADP, kde nesprávne súd prvej inštancie uvádza sumu 11.167,40 eur, správne má byť suma 11.467,46 eur, navyše sumy uvedené v tomto dôkaze presne korešpondujú s ostatnými predloženými dôkazmi a preukazujú skutočnú sumu, ktorá bola odoslaná z účtu žalobcu na účet žalovaného. Súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o rozdieli sumy pôžičky 17.000 eur a vrátenou časťou pôžičky vo výške 5.920 eur a sumou uvedenou v liste ADP, kde súd prvej inštancie uvádza, že z tohto dôkazu vyplýva suma 11.167,40 eur (správne má byť 11.167,46 eur), nesprávnosť vidí žalobca v tom, že rozdiel medzi týmito sumami je spôsobený tým, že spoločnosť ADP vo svojom liste bez datovania, uviedla aj položku vo výške 87,46 eur, ktorá nebola v žalobe uplatňovaná a po jej odpočítaní je výsledná suma 11.080 eur. Táto listina je preto podľa žalobcu spôsobilým dôkazom. Rovnako súd prvej inštancie pochybil aj v časti, kde uvádza, že v tomto dokumente je za rok 2018 uvedená suma pôžičiek vo výške 25.367,46 eur, ale z prehľadu platieb vyplýva suma 14.350 eur. Uvedené tvrdenie znamená, že súd prvej inštancie sa týmto dôkazom nezaoberal, nepochopil ho a iba mechanicky poukázal na rozpory v číslach. Suma súčtu pôžičiek za rok 2018 v liste ADP nie je uvedená a suma, ktorú súd prvej inštancie označil za „sumu pôžičiek za rok 2018“ predstavuje celkovú sumu pôžičiek ku koncu tohto roka, teda aj pôžičky za rok 2017 (do roka 2018 sa premietli aj pôžičky za rok 2017). Súd prvej inštancie uvádza, že z prehľadu platieb vyplýva za rok 2018 suma 14.350 eur, avšak z prehľadu platieb za rok 2018 vyplýva suma 14.200 eur (súd prvej inštancie do sumy 14.350 eur zahrnul aj sumu 150 eur zo dňa 07.05.2018 označenú ako „credit“). Rovnaké skutočnosti odôvodňujú pochybnosti o vyhodnení druhého listu ADP. K Potvrdeniu Tatrabanky namietal žalobca, že nič neodôvodňuje záver, že by táto listina nemala výpovednú hodnotu, pretože v súvislosti s prehľadom platieb zo dňa 21.08.2018 a listami ADP jednoznačne preukazuje zaslanie platieb na účet žalovaného. S poukazom na ust. § 187 CSP uviedol žalobca, že súd prvej inštancie nemôže potvrdenie B. E. a účtovnej spoločnosti ADP vyhodnotiť spôsobom, že ide o „účelový dôkaz vyprodukovaný ma požiadanie zo strany žalobcu“, žalobca netajil, že o tieto dôkazy požiadal tretie osoby dodatočne po podaní žaloby a nejde o nezákonne získaný dôkaz. Pokiaľ súd prvej inštancie dovodil, že z e-mailu účtovníčky nevyplýva obsah príloh, zastával žalobca názor, že už samotný názov príloh (ktorý je zrejmy z predloženého dôkazu), preukazuje ním tvrdenú skutočnosť, že ide o pôžičky v prospech žalovaného. K neskorému predloženiu WhatsApp komunikácie poukázal žalobca na to, že v čase predloženia tohto dôkazu nebolo dokazovanie vyhlásené za skončené v zmysle ust. § 154 CSP, teda mu nič nebránilo takýto dôkaz do konania predložiť ako reakciu na tvrdenia žalovaného. Žalobca mal zároveň za to, že v žalobe predložil dostatok dôkazov o existencii pôžičky a ďalšie dôkazy boli predkladané ako reakcia na tvrdenia žalovaného, pričom všetky ním predložené dôkazy sa vzájomne doplňujú, sú vo vzájomnej súvislosti a dávajú ucelený obraz o ním tvrdenej skutočnosti, že existuje zmluva o pôžičke medzi sporovými stranami. Sudcovská koncentrácia konania v ust. § 154 CSP nevyklučuje predkladanie dôkazov po podaní žaloby, čo by bolo úplne v rozpore so zásadami CSP. Rovnako sa podľa žalobcu týka aj „nemožnosti“ použiť ten istý dôkaz v inom konaní, keď elektronická komunikácia cez WhatsApp mala preukázať (i) (kedysi) dobré vzťahy medzi konateľmi a spoločníkmi žalobcu a bežné požičiavanie si peňazí, a (ii) svojvoľné, v rozpore s vôľou konateľa p. D., poukávanie si sumy žalovaným na svoj účet. Zákon a ani žiaden iný všeobecne záväzný právny predpis nevyklučuje predloženie dôkazu vo viacerých konaniach a nebol dôvod na to, aby súd prvej inštancie na dôkaz neprihliadol z dôvodu, že „žalobca nemôže predložiť a poukázať na rovnaký dôkazný prostriedok v konaní vedenom na tunajšom súde“. K záveru súdu prvej inštancie o nepredložení príloh výzvy na splatenie pôžičky mal žalobca za to, že už samotné predloženie výzvy je dostatočným na preukázanie vzniku splatnosti pohľadávky, Občiansky zákonník nepredpisuje náležitosti výzvy dlžníkovi, preto nie je dôvod, aby súd prvej inštancie predloženú Upomienku nevzal do úvahy z dôvodov, že ju považoval za neurčitú a odkázal na ust. § 563 Občianskeho zákonníka. Za nie nepodstatný považoval žalobca aj fakt, že žalovaný potvrdil, že si zásielku prevzal, navyše, ak by sa aj súd prvej inštancie s názorom žalobcu nestotožnil, za najneskorší deň vzniku splatnosti pôžičky je potrebné považovať deň podania žaloby podľa ust. § 564 Občianskeho zákonníka. Záver súdu prvej inštancie o nepopretí započítania sumy 2.080,35 eur ako kompenzácie za škodu na vozidle je podľa žalobcu nesprávny, tieto boli popreté v podaní zo dňa 05.09.2019. Žalovaný vedel a bol uzrozumený s tým, že platby, ktoré si zaslal, sú evidované ako pôžička, žalovaný na pojednávaní dňa 18.11.2019 vypovedal, že sa zúčastňoval valných zhromaždení, a teda aj tých, na ktorých sa schvaľovali účtovné závierky. Išlo o konkludentné konanie žalobcu (vtedy konajúceho žalovaným) a žalovaného. Nesprávne právne posúdenie videl žalobca v tom, že sa mu podarilo preukázať, že suma vo výške 25.280 eur bola prevedená na účet žalovaného, a to práve jeho konaním, pričom ak by aj súd prvej inštancie nebol názoru, že z právneho hľadiska ide o

pôžičku, tvrdil žalobca, že musí ísť o bezdôvodné obohatenie, k čomu sa súd prvej inštancie vyjadril iba stroho tak, že boli vykonávané platby aj v prospech druhého spoločníka (išlo o splácanie záväzku žalovaného voči druhému spoločníkovi z dôvodu poskytnutia pôžičky na začiatku podnikania, preto tieto platby nie v našom účtovníctve žalobcu vykázané ako pôžička voči druhému spoločníkovi) a že právny dôvod pre prevod peňažných prostriedkov bol daný, keďže žalovaný bol konateľom oprávneným konať v mene žalobcu. Prvoinštančný súd tak podľa žalobcu absolútne nevzal do úvahy zákonné predpoklady bezdôvodného obohatenia a skutočnosť, že od žalobcu boli vykonané aj platby v prospech druhého spoločníka ešte sama o sebe neodôvodňuje existenciu právneho dôvodu pre držbu peňažných prostriedkov žalovaným. Súd prvej inštancie neskúmal a žalovaný nepreukázal žiadny právny dôvod, pre ktorý by bol oprávnený poukázať si alebo držať peňažné prostriedky, musí ísť preto o bezdôvodné obohatenie, pretože žalovaný nemal právny dôvod vyplatiť si (a nevrátiť) peňažné prostriedky ani z titulu odmeny konateľa ani z titulu zisku spoločníka. Žalovaný mal preukázať právny dôvod, ktorý ho oprávňuje držať finančné prostriedky, pretože neexistencia právneho dôvodu je negatívna skutočnosť, ktorú nie je možné preukázať žalobcom. Strohé konštatovanie súdu prvej inštancie, že žalovaný bol konateľom neobstojí, a ak by aj mohol v mene žalobcu konať samostatne, jednoznačne muselo dôjsť aj k uzavretiu pôžičky. Vzhľadom na uvedené žiadal žalobca napadnutý rozsudok zmeniť tak, že odvolací súd žalobe v celom rozsahu vyhovie, alternatívne žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 14.12.2020 a uviedol, že súd prvej inštancie správne zistil skutkové tvrdenia, ak Zmluvu o prevode obchodného podielu vyhodnocoval v časovej súvislosti udalostí, ktoré predchádzali jej uzatvoreniu a vo vzájomnej súvislosti s dôkazmi, ktoré predkladal žalobca počas konania (potvrdenie ADP bez dátumu, vyhlásenie žalobcu o evidovaní platieb v účtovníctve) a mal za preukázané, že dôkazy žalobcu, ktorými sa snažil účtovným spôsobom (nie právnym) preukazovať zmluvy o pôžičkách boli vytvorené až po podaní žaloby. Nárok žalobcu je dielom konania A. E. D. ako jediného konateľa a spoločníka žalobcu od zániku účasti žalovaného ako spoločníka a konateľa žalobcu, tento začal požadovať nárok až potom, keď žalovaný už nebol spoločníkom a konateľom žalobcu, ale platby, z ktorých pozostáva uplatnený nárok spadajú do obdobia, keď aj žalovaný bol spoločníkom a konateľom žalobcu. Pokiaľ by v danom čase reálne existovali pôžičky, mal by žalobca o tom právne dôkazy, s ktorými by Občiansky zákonník spájal vznik zmlúv o pôžičkách, preto je správne konštatovanie súdu prvej inštancie o tom, že v čase, keď žalovaný ukončil svoje pôsobenie u žalobcu, by bola v Zmluve o prevode obchodného podielu uvedená zmienka o tom, že žalovaný má ako konateľ a spoločník záväzky voči žalobcovi. A. D. pred súdom prvej inštancie tvrdil, že ešte počas pôsobenia žalovaného požadoval vrátenie súm, čo nijak nepreukázal, a ak by to bola pravda, trval by na tom, aby v Zmluve o prevode obchodného podielu bolo uvedené, že žalovaný je niečo povinný vrátiť žalobcovi. Podpisu Zmluvy o prevode obchodného podielu predchádzalo konanie valného zhromaždenia žalobcu (súhlas s prevodom obchodného podielu), čo bola opäť možnosť, aby mohol A. D. (ako spoločník) požadovať vrátenie peňažných súm od žalovaného ako prevádzajúceho spoločníka, ktorý nárok na valnom zhromaždení nebol vnesený, preto nie je pravda, že by A. D. požadoval ešte počas pôsobenia žalovaného u žalobcu vrátenie platieb uvedených v žalobe. K tvrdeniu žalobcu o tom, že pohľadávka bola v účtovníctve vedená a vykázaná v účtovnej závierke namietal žalovaný, že nárokom nie je jedna pohľadávka, ale niekoľko právne samostatných pohľadávok, ktoré si však žalobca uplatňuje jednou sumou. Žalobca nepredložil dôkaz z času, keď mali byť uzatvorené zmluvy o pôžičkách, že jednotlivé sumy, z ktorých nárok pozostáva, boli v tom čase vedené v účtovníctve, pretože všetky vyjadrenia žalobcu o ich evidovaní v účtovníctve sú z obdobia, keď žalovaný nebol spoločníkom a konateľom, v účtovných závierkach pôžičky vykázané nie sú (z riadku 020 účtovných závierok nárok nevplyva) a žalobca len fabuluje zo sumami. Neexistuje žiadne potvrdenia audítora, v konaní audítora nevystupoval a nepredložil žiaden dôkaz, listy ADP s.r.o. sú vyhláseniami na objednávku žalobcu akože v pozícii „audítora“. Súd prvej inštancie svoje skutkové zistenie uskutočnil podľa žalovaného s ohľadom na celý zistený priebeh konania. K nesprávosti skutkových záverov súdu prvej inštancie o dôkaze „potvrdenia ADP“ poukazoval žalovaný na to, že ich predkladal žalobca počas konania v dôsledku dôkaznej núdze, v odvolaní sa žalobca snaží sumu 11.167,46 eur vysvetľovať, tým že rozdiel je spôsobený neuplatňovaním si sumy 87,46 eur ako pôžičky zo dňa 31.12.2017, ale v konaní neuviedol a ani v odvolaní neuvádza, prečo suma 87,46 eur nebola zahrnutá do žaloby, a túto matematickú fabuláciu využíva v snahe účelovo napadnúť skutkové zistenie prvoinštančného súdu. Žalovaný bol toho názoru, že žalobca by ťažko mohol prvoinštančnému súdu vysvetliť sumu 87,46 eur, ktorá nie je vo výpise z účtu žalobcu zo dňa 31.12.2017 uvedená. S poukazom na ust. § 34 Občianskeho zákonníka mal žalovaný za to, že listy „potvrdenie ADP“ nie sú právnymi úkonmi žalobcu z času, keď mali byť

uzatvorené zmluvy o pôžičkách a ani právnymi úkonmi žalovaného z času, keď mali byť uzatvorené zmluvy o pôžičkách, ich obsahom nie sú prejavy vôle žalobcu ani žalovaného z času, keď mali byť uzatvorené zmluvy o pôžičkách, ide výhradne o vyjadrenia tretej osoby na objednávku žalobcu tak, aby „potvrdzovali“ to, čo žalobca konaním A. E. D. tvrdí v žalobe, pritom ide len o zavádzajúce vyjadrenia tretej osoby a je absurdné, aby tretia osoba preukazovala prejavy vôle žalobcu a žalovaného. Žalobca v odvolaní namietal hodnotenie dôkazu „Potvrdenia Tatra banky“ ako účelového s poukazom na ust. § 187 CSP, pritom žalobca si zamieňa pojmy dôkaz (§ 187 CSP) a hodnotenie dôkazu (§ 191 CSP). Súd prvej inštancie Potvrdenie Tatra banky ako dôkaz neodmietol, ale vyhodnotil ho ako dôkaz bez výpovednej hodnoty vzhľadom k predmet sporu, uvedený dôkaz nepreukazoval uzatvorenie zmlúv o pôžičkách. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že tento dôkaz nepreukazuje, že došlo k uzatvoreniu niekoľkých zmlúv o pôžičkách. E-mailu účtovníčky vyhodnotil súd prvej inštancie podľa žalovaného rovnako správne a poukázal na to, že názov súboru nemôže sám o sebe preukazovať, že došlo k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke. Žalobca opätovne fabuluje, ak si myslí, že keď predloží sken emailu, ktorého autorom je tretia osoba (p. G.) a ktorý obsahuje súbor vytvorený p. G., že preukázal zmluvy o pôžičke medzi žalobcom a žalovaným. Žalobca uvedený dôkaz vytvoril rovnako až počas konania v snahe preukazovať jeho vymyslené pôžičky. Žalobca nijak nepreukázal ani skutočnosť, že email sa dostal do dispozície žalovaného a ani to, že prílohou emailu boli prílohy, na ktorých názvy poukazoval a že nepreukázal, čo je obsahom príloh. Z odôvodnenia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa nevenoval podstate sporu - povinnosti žalobcu preukázať, že došlo k uzatvoreniu niekoľkých zmlúv o pôžičkách. Ku konštatovaniu neskorého predloženia WhatsApp komunikácie žalovaný uviedol, že žalobca na pojednávaní dňa 16.09.2019 uviedol, že na pojednávaní našiel v spise komunikáciu z WhatsApp medzi spoločníkmi, ktorú založí vo svojom vyjadrení a následne doručil písomné vyjadrenie zo dňa 01.10.2019 bez nej, túto nepredložil ani do termínu pojednávania 18.11.2019 a predložil ju súdu prvej inštancie až písomným podaním zo dňa 20.11.2019. Je preto podľa žalovaného zavádzajúce tvrdenie žalobcu, že komunikácia bola predložená ako reakcia na tvrdenia žalovaného. Žalovaný poukázal na žalobcom vymedzený nárok v upomínacom konaní (že konaním žalovaného, v čase, keď bol ešte konateľom žalobcu, poskytol žalovanému ústnou zmluvou pôžičku (v čiastočných platbách) v celkovej sume 25.280 eur (viď. výpis z účtu), doba splatnosti pôžičky nebola dohodnutá, preto žalobca poveril svojho právneho zástupcu, aby dlžníka vyzval na splatenie dlhu do 14.09.2018 a od tejto doby žalobca požaduje aj úrok z omeškania, pretože žalovaný výzvu prevzal, avšak na ňu nereagoval). Z takto strohého opisu skutočností ohľadne uplatňovaného nároku, ani zo žiadnej prílohy žaloby nevyplýva, že žalobca preukázal, že medzi žalobcom a žalovaným v čase jednotlivých platieb došlo k uzatvoreniu ústnych zmlúv o pôžičke a že obsahom dôkazov sú prejavy vôle konateľov spoločne za veriteľa s úmyslom poskytnúť pôžičku žalovanému ako dlžníkovi a prejav vôle žalovaného, že prijal pôžičku, a prejavy vôle ako bola dohodnutá doba splatnosti. Žalovaný mal za to, že žalobca sa snaží zavádzať, že nepredloženie komunikácie WhatsApp predstavuje hospodárnosť konania žalobcu v konaní, pretože žalobca opomenul základnú povinnosť podľa ust. § 132 ods. 1 CSP. Bez ohľadu na vyhodnotenie súdu prvej inštancie o komunikácii WhatsApp žalobca nevysvetlil tento dôkaz s poukazom na ust. § 132 ods. 1 CSP ani ust. § 150 ods.1 CSP, a obsah komunikácie WhatsApp samostatne ako aj v spojení so všetkými dôkazmi žalobcu nedokazuje, že medzi žalobcom a žalovaným v čase jednotlivých platieb došlo k uzatvoreniu ústnych zmlúv o pôžičke, a zároveň nie je preukázané, že obsahom tohto dôkazu sú (i) prejavy vôle konateľov spoločne ako veriteľa s úmyslom poskytnúť pôžičku žalovanému ako dlžníkovi, (ii) prejav vôle žalovaného, že prijal pôžičku v akej výške, a (iii) prejavy vôle zmluvných strán pôžičky ako bola dohodnutá doba splatnosti. Žalovaný uviedol, že v napadnutom rozsudku je jasne uvedené, akým postupom súd prvej inštancie vyhodnocoval Upomienku ako dôkaz, teda že ju správne posudzoval ako hmotnoprávny úkon, poukázal na jej obsahovú neurčitosť a vyhodnotil, že príloha Upomienky nebola súdu prvej inštancie predložená. Žalovaný považoval za irelevantné tvrdenie žalobcu, že je podstatné, že žalovaný potvrdil, že si zásielku prevzal, nakoľko samotné prevzatie listiny adresátom nemôže konvalidovať neurčitosť obsahu právneho úkonu, pretože zhojenie neurčitosti právneho úkonu odosielateľa listu je právne nemožné. Upomienka predstavuje prvý úkon, ktorým sa žalobca snažil vylákať od žalovaného sumu 25.280 eur a žalobca v odvolaní poukazuje na ust. § 563 a 564 Občianskeho zákonníka, pričom počas celého konania nesprávne poukazoval iba na ust. § 563 Občianskeho zákonníka ako špeciálne ustanovenie k ust. § 657 Občianskeho zákonníka (zmluva o pôžičke a doba plnenia), pričom stanovenie času plnenia jednostranným úkonom veriteľa je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zmena záväzkového vzťahu je možná za splnenia zákonných podmienok (možnosti odchyľne upraviť vzájomné práva a povinnosti a dohodou strán) v súlade s ust. § 493 Občianskeho zákonníka. Žalobcove poukazovanie na ust. § 563 a aj § 564 Občianskeho zákonníka je preto podľa žalovaného špekulatívne. Žalovaný poukázal na to, že pokiaľ by žalobca a žalovaný

ústne uzatvorili zmluvy o pôžičkách, musel by žalobca preukázať dohodu o dobe splatnosti každej jednej pôžičky, k čomu ani len ústnej nedošlo, žalobca si nemôže uzurpovať právo jednostranného určenia doby splatnosti. Tým, že žalobca sám uvádza, že doba splatnosti nebola dohodnutá, potvrdzuje fakt, že žiada ústna dohoda o pôžičkách nebola. Až v odvolaní žalobca pripúšťa oprávnenie, že žalovaný ako dlžník bol oprávnený určiť dobu splatnosti (§ 564 Občianskeho zákonníka), čo podčiarkuje špekulatívne konanie žalobcu v snahe získať žalobou neoprávnené finančný prospech na úkor žalovaného. Nie je pravdou, že žalobca poprel jeho tvrdenia o započítaní sumy 2.080,35 eur ako kompenzácie za škodu na vozidle, pretože vo svojom podaní zo dňa 05.09.2019 žalobca uviedol len „Žalobca v prvom rade vyslovene popiera tvrdenia prezentované Žalovaným vo Vyjadrení“, čo nie je výslovným popretím podľa ust. § 151 CSP, žalobca nepoprel konkrétne skutkové tvrdenie žalovaného a nepredložil iné skutkové tvrdenie o skutkovej okolnosti sumy 2.080,35 eur. Žalovaný vo vzťahu k sume 2.080,35 eur už v odpore voči platobnému rozkazu uviedol svoje skutkové tvrdenia a opísal všetky skutočnosti s tým súvisiace, preto vzhľadom na skutkovú a dôkaznú situáciu bolo potrebné, aby žalobca za účelom účinného popretia skutkových tvrdení a dôkazov žalovaného vyslovil, ktoré konkrétne skutkové tvrdenie žalovaného nie je pravdivé. Predložil svoje skutkové tvrdenia o žalobcovom vnímaní predmetných skutkových okolnostiach a predložil dôkazy na preukázanie svojho skutkového tvrdenia. Z uvedeného dôvodu je vyhodnotenie súdu prvej inštancie o tejto otázke správne po vecnej stránke, ako aj po právnej stránke a v súlade s ust. § 151 ods. 1 a 2 CSP. Žalobca v odvolaní argumentuje valnými zhromaždeniami žalobcu a účasťou žalovaného na nich, k čomu žalovaný poukázal na pôsobnosť valného zhromaždenia (§ 125 Obchodného zákonníka) a na to, že ide o všeobecnú, nezmyselnú a nelogickú konštrukciu žalobcu o tom, že žalovaný ako spoločník schválil účtovnú závierku žalobcu za rok 2017, čím súhlasil so záúčtovaním platieb v sume 25.280 eur ako pôžičiek, žalovaný doplnil, že účtovnú závierku za rok 2018 neschvaľoval a ani nemohol, lebo od 29.05.2018 nebol spoločníkom žalobcu. Navyše, žalobca nepredložil žiadnu zápisnicu z valného zhromaždenia žalobcu, ktorú predložiť ani nemôže, lebo valné zhromaždenie, ktoré by rozhodovalo o účtovnej závierke za rok 2017 žalobcu neexistuje a žalovaný sa takého nezúčastnil. Žalovaný považoval záver súdu prvej inštancie o neunesení dôkazného bremena tvrdení o existencii pôžičiek ako konkludentných prejavov vôle účastníkov za správny. K namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu uviedol žalovaný, že nie je pravdou, že žalobca preukázal prevod sumy vo výške 25.280 eur na účet žalovaného jeho konaním, suma nikdy jednorazovo nebola prevedená a žalobca sa predložením „Potvrdenia Tatra banky“ snažil navodiť dojem o neoprávnenom a svojvoľnom konaní žalovaného (v tom čase spoločníka a konateľa žalobcu), pričom potvrdenie B. E. obsahuje úmyselne selektívny výpočet platieb pre navodenie dojmu, že všetky jednotlivé prevody v celkovej sume 25.280 eur robil iba žalovaný, čo nie je pravda a potvrdenie Tatra banky nepreukazuje, kto v internet bankingu vykonal platby z ktorých pozostáva suma 25.280 eur. Tento dôkaz tiež preukazuje, že platby zasielal z účtu žalobcu aj p. Lipovský (konateľ a spoločník žalobcu) - platba zo dňa 07.12.2018. Žalovaný uviedol, že pre preukázanie obsahov prejavov vôle strán zmlúv o pôžičkách, je irelevantné, kto uskutočnil prevod, pretože zadanie platby cez internet banking nie je prejav vôle, s ktorým ust. § 657 Občianskeho zákonníka spája účinky vzniku, zániku alebo zmeny zmluvy o pôžičke. Žalobca sa snaží navodzovať dojem, že zadanie platieb v internetbankingu žalobcu, bolo poskytovanie pôžičiek, resp. ak sa to nepodarí preukázať, ide automaticky bez ďalšieho dokazovania o úkon bezdôvodného obohatenia; žalobca tak presúva svoje dôkazné bremeno na žalovaného ohľadne preukazovania, že nejde o bezdôvodné obohatenie, pričom nie žalovaný tvrdí, že suma 25.280 eur (13 platieb z obdobia 16.08.2017 až 10.04.2018) je bezdôvodným obohatením - platby cez internetbanking žalobcu nevykonával iba žalovaný, ale aj A. D. ako konateľ a spoločník a žalobca nepreukázal svoje tvrdenia, že platby sú bezdôvodným obohatením (a ani že ide o pôžičky). Žalovaný výslovne poprel skutkové tvrdenia o svojvoľnom posielaní platieb z účtu žalobcu na účet žalovaného a uviedol vlastné tvrdenia - platby boli vzájomné pre obidvoch spoločníkov a konateľov, a skutkové tvrdenia preukázal dôkazmi, pričom počas pôsobenia žalovaného u žalobcu, A. D. nikdy žiadnym spôsobom nenamietal vykonanie ani neoprávnenosť týchto platieb, a to ani v čase odchodu žalovaného ako spoločníka a konateľa žalobcu (Zmluva o prevode obchodného podielu). Samotné poukázanie platieb z účtu žalobcu na účet žalovaného samo o sebe nepreukazuje vznik bezdôvodného obohatenia a ani vznik zmluvy o pôžičke, vo vzťahu k uvedenému žalobca neuniesol dôkazné bremeno ani pri preukazovaní zmlúv o pôžičkách ani pri bezdôvodnom obohatení. Žalovaný zopakoval, že o bezdôvodné obohatenie nemôže ísť, pretože platby boli z účtu žalobcu vzájomné pre obidvoch spoločníkov a konateľov, platby zasielal aj sám A. D. na účet žalovanému a platby boli zasielané za účelom pre potreby každého spoločníka a konateľa pre ďalší rozvoj podnikania TBA Intel s.r.o., nešlo teda o svojvoľné platby bez vedomia druhého spoločníka a konateľa. Žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

5. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 11.02.2021 a uviedol, že výslovne popiera tvrdenia žalovaného, pridrižiava sa dôvodov uvedených v odvolaní o tom, že uzatvorenie zmluvy o pôžičke ako aj prevod finančných prostriedkov na účet žalovaného boli preukázané. Žalovaný absurdnou argumentáciou účelovo preukazuje, že k uzatvoreniu zmluvy nedošlo. Tvrdenia žalovaného o tom, že sa žalobca snaží na neho preniesť svoje dôkazné bremeno, považoval žalobca za účelové a nepochopenie inštitútu bezdôvodného obohatenia. Žalovaný na jednej strane tvrdí, že právny dôvod, na ktorého základe by bol oprávnený prijať platby z účtu žalobcu neexistuje (zmluva o pôžičke) a zároveň tvrdí, že nejde o bezdôvodné obohatenie, čo je neobhájiteľné, pretože popri sebe nemôže obstať tvrdenie, že právny dôvod nie je daný a zároveň sa nejedná o bezdôvodné obohatenie. S poukazom na právnu úpravu bezdôvodného obohatenia žalobca uviedol, že jeho základnou zložkou je získanie majetkového plnenia bez právneho dôvodu, teda že neexistuje právny dôvod, pre ktorý by bezdôvodne obohatený bol oprávnený získať majetkový prospech; žalobca tvrdí, že právny dôvod prijať platby v súčte 25.280 eur žalovaným nie je daný, túto negatívnu skutočnosť nie je možné preukázať a ani sa v zmysle tzv. negatívnej dôkaznej teórie nepreukazujú, preto dôkazné bremeno na žalovaného prechádza automaticky. Podľa žalobcu jedinou efektívnou obranou voči tvrdeniu o bezdôvodnom obohatení je preukázanie právneho dôvodu, pre ktorý je žalovaný oprávnený prijať majetkové plnenie, ktorý dôvod žalovaný nepreukázal a ani len netvrdil, iba uvádza rôzne skutočnosti, ktoré podľa neho preukazujú, že nejde o bezdôvodné obohatenie. Žalovaný priznáva, že peniaze boli prevedené z účtu žalobcu na účet žalovaného, preto žalobca považuje existenciu majetkového plnenia v prospech žalovaného za nespornú, pričom si žalovaný musí byť vedomý, že pre vznik bezdôvodného obohatenia nie je potrebné, aby bezdôvodne obohatený spravil právny úkon smerujúci k bezdôvodnému obohateniu. Pokiaľ žalovaný argumentuje, že platby boli vykonávané v prospech oboch spoločníkov, že tieto údajne zasielal A. D. (druhý spoločník a konateľ) a že platby boli zasielané pre potreby každého spoločníka a konateľa pre ďalší rozvoj podnikania TBA Intel s.r.o. (žalobcu), ak by uvedené aj bolo pravdivé, neznamená to existenciu právneho dôvodu oprávňujúceho žalovaného nadobudnúť majetkový prospech, navyše pravdivosť skutočností žalobca popiera. Platby vykonávané v prospech oboch spoločníkov nevylučujú existenciu bezdôvodného obohatenia žalovaného (príp. by boli obaja spoločníci v bezdôvodnom obohatení voči žalobcovi), uvedené nie je spôsobilé vyvrátiť tvrdenie žalobcu o bezdôvodnom obohatení, pričom je absolútne irelevantné, kto vykonával platby; podstatná je existencia majetkového prospechu (prijatie platby) a otázka, či je daný právny dôvod alebo nie. Z tvrdení žalovaného nie je zrejmé, z akého právneho titulu by mal byť oprávnený na prijatie majetkového plnenia (okrem zmluvy o pôžičke, o ktorej žalovaný tvrdí, že neexistuje), vymyká sa logike, aby žalovaný, ktorý prijme platbu na svoj účet, túto použil „pre rozvoj podnikania TBA Intel s.r.o.“, na ktorý účel sa používajú peniaze spoločnosti a žalovaný použitie peňazí na tento účel ani nepreukázal. Ak sa teda odvolací súd stotožní s argumentáciou prvoinštančného súdu o neexistencii zmluvy o pôžičke (právneho dôvodu), musí zároveň dôjsť k rozdielnemu záveru o existencii bezdôvodného obohatenia, pretože popri sebe nemôže logicky existovať a neexistovať právny dôvod oprávňujúci žalovaného prijať majetkový prospech.

6. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 26.04.2021 a doplnil, že vo vzťahu k posúdeniu jeho nároku ako bezdôvodného obohatenia, žalobca nepredložil žiaden dôkaz z času, keď mali byť uzatvorené zmluvy o pôžičkách resp. malo vzniknúť bezdôvodné obohatenie, žiaden zo žalobcom predložených dôkazov neobsahoval prejav vôle žalovaného, ktorým by žalovaný potvrdzoval vznik pôžičky alebo bezdôvodného obohatenia. Podľa žalovaného je nelogické, aby A. D. poslal žalovanému na jeho účet platby (zároveň aj na svoj účet) a potom, čo žalovaný opustí spoločnosť TBA Intel s.r.o. začne žalobca (spoločnosť ovládaná už len p. A. D.) vymáhať platby ako pôžičky resp. bezdôvodné obohatenie. Žalovaný tvrdil, že sa bezdôvodne nemohol obohatiť, pretože platby neboli svojvoľné a ani bez vedomia druhého spoločníka a konateľa.

7. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 26.05.2021 a doplnil, že nie je pravdou, že by žalobca nepreukázal v dôsledku čoho, malo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, pretože preukázal prevod finančných prostriedkov na bankový účet žalovaného, ktorá skutočnosť sama o sebe, bez existencie právneho dôvodu pre takýto prevod, zakladá bezdôvodné obohatenie, rovnako tak nie je potrebné, aby tieto prevody žalovaný v čase ich uskutočnenia považoval za bezdôvodné obohatenie, nakoľko vnútorný psychický vzťah obohateného subjektu k príčinám obohatenia je bez akejkoľvek právnej relevancie. Jediným argumentom, spôsobilým vyvrátiť existenciu bezdôvodného obohatenia

(vzniknutého na základe plnenia bez právneho dôvodu) je preukázanie právneho dôvodu a žiaden takýto žalovaný nepreukazuje.

8. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu viac nevyjadril.

9. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a § 378 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je podané čiastočne dôvodne.

10. Ako prvoradé, v súvislosti s opravným prostriedkom podaným žalobcom, odvolací súd upozorňuje, že rozsah prieskumu vykonaného v rámci odvolacieho konania je zásadne daný odvolaním, podľa ktorého je odvolací súd viazaný návrhom odvolateľa, ktorý zahrňuje v sebe jednak kvalitatívnu ako i kvantitatívnu stránku a sám odvolateľ si spravidla určuje rozsah, v akom má byť napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom preskúmané a dôvody, z ktorých má byť preskúmané.

11. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pri viazanosti uplatnenými dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), sa v rámci odvolacieho prieskumu môže zaoberať a zaoberal sa iba tými odvolacími dôvodmi a ich obsahovým vymedzením, ktoré žalobca výslovne uviedol a skutkovo vymedzil v odvolaní; pri viazanosti dôvodmi odvolania pritom neprichádza do úvahy vyhľadávanie konkrétnych skutočností v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie a jeho postupe, ktoré by bolo možné prípadne podradiť pod niektorý zo zákonných dôvodov odvolania, pretože je neprípustné, aby odvolací súd sám vyhľadával konkrétne vady rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie v neprospech strany, ktorá odvolanie nepodala a v prospech ktorej napadnuté rozhodnutie vyznelo. Z uvedeného potom vyplýva požiadavka aj na kvalitatívne vymedzenie odvolacieho dôvodu z hľadiska skutkovej a právnej argumentácie, nachádzajúca svoj základ v tom, že strana sporu je zodpovedná za to, že bude účinne uplatňovať svoje procesné práva aj v odvolacom konaní.

12. Podľa ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného obohatí, musí obohatenie vydať.

13. Podľa ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

14. Podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

15. Podľa ust. § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlh musí splnený riadne a včas.

16. Podľa ust. § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

17. Podľa ust. § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

18. Z napadnutého rozhodnutia a obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou (na upomínacom súde) domáhal od žalovaného zaplatať sumu 25.280 eur (rozdiel pôžičky celkom 31.200 eur a úhrady žalovaného celkom 5.920 eur) s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 25.280 eur od 14.09.2018 do zaplatať na tom skutkovom základe, že počas pôsobenia žalovaného ako konateľa žalobcu mu boli poskytnuté ústne pôžičky spolu v žalovanej sume podľa výpisu z účtu, ktorých doba splatnosti nebola dohodnutá, preto žalobca vyzval žalovaného na splnenie dlhu do 14.09.2018, pričom žalovaný žalovanú sumu nezaplatal. V priebehu konania žalobca pre prípad, že by súd nemal za preukázané poskytnutie pôžičky, kvalifikoval svoj nárok ako bezdôvodné obohatenie žalovaného (plnenie bez právneho dôvodu). Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný bol spolu s A. D. konateľom

(do 30.04.2018) a spoločníkom žalobcu (Zmluvou o prevode obchodného podielu zo dňa 27.04.2018 previedol podiel na Ing. Lipovského).

19. Medzi stranami nebolo sporné ani to, že z účtu žalobcu boli na účet žalovaného prevedené peňažné prostriedky v žalovanej výške; sporným bol titul ich prevodu. Žalovaný z uplatnenej sumy nepopieral, že titulom pôžičky obdržal sumu 8.000 eur, vo vzťahu ku ktorej sume ale namietal jej splatenie platbami v sume 2 x 2.000 eur, sume 1.920 eur a suma pôžičky 2.080 eur bola podľa žalovaného započítaná oproti nároku na náhradu škody na motorovom vozidle žalovaného, ktorú sumu žalovaný uhradil spoločnosti Motor-Car Bratislava, spol. s r.o., pričom tento zápočet namietal žalobca a uviedol, že ide o strohé tvrdenie žalovaného, že došlo k započítaniu, nepreukázané žalovaným a nepodložené dôkazmi.

20. Podstata odvolacej argumentácie žalobcu smerovala k tomu, že v konaní preukázal (predložil dostatok dôkazov) o existencii pôžičky a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov (Zmluva o prevode obchodného podielu, Potvrdenia ADP, Potvrdenie Tatrabanka a.s., e-mail účtovníčky žalovaného, WhatsApp komunikácia, Upomienka) k nesprávnym skutkovým zisteniam o neexistencii pôžičky. Nesprávne právne posúdenie videl žalobca v tom, že sa mu podarilo preukázať, že suma vo výške 25.280 eur bola prevedená na účet žalovaného, a ak by prevod prostriedkov v prospech žalovaného nepredstavoval pôžičku, ide o bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného.

21. K odvolateľom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo.

22. Vo vzťahu k námietkam žalobcu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam považuje odvolací súd za potrebné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5Cdo 218/2010, v zmysle ktorého: „Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03)“.

23. Jedným zo základných nosných princípov civilného procesného práva je princíp procesnej zodpovednosti strán sporu. Podľa všeobecných ustanovení o konaní sa súd prísne spravuje dispozičným princípom, čo sa odzrkadľuje v princípe formálnej pravdy. Najprísnejšou sankciou za pasivitu strán v konaní, najmä za neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena, je strata sporu. Dôkazné bremeno je inštitútom práva procesného, pretože je nerozlučne spojené s civilným sporovým konaním a prejavuje sa vo výsledku sporu.

24. Odvolateľ nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie o neunesení dôkazného bremena – nepreukázaní, že so žalovaným uzatvoril ústne zmluvy o pôžičke. K uvedenému odvolací súd poznamenáva, že dôkazné bremeno predstavuje súhrn pravidiel umožňujúcich súdu rozhodnúť vo veci. Neunesenie dôkazného bremena v sebe obsahuje procesnú zodpovednosť strany sporu za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech (H. I., Dukazní břemeno v civilním soudním řízení, 1.vydání, Brno, Masarykova Univerzita

v Brne, 1995). Procesná aktivita strán sporu v zmysle čl. 8 CSP a ust. § 149 CSP a ich zodpovednosť za neunesenie dôkazného bremena v kontradiktórnom sporovom konaní leží výlučne na stranách sporu. Povinnosť strany sporu preukázať vlastné tvrdenia, z ktorých odvodzuje svoje právo, nemôže byť prenášaná na protistranu, pretože by to bolo v rozpore so základnými princípmi kontradiktórneho procesu, ako aj s princípom zodpovednosti za unesenie dôkazného bremena a princípom formálnej pravdy uplatňovanej v sporovom konaní.

25. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Tak napríklad v konaní o zaplatenie dlhu z určitej zmluvy má žalobca (veriteľ) povinnosť bremeno tvrdenia v tom, že so žalovaným (dlžníkom) uzavrel zmluvu, že na jej základe poskytol žalovanému určité plnenie a že žalovaný za toto plnenie neposkytol riadne a včas dohodnutú náhradu (odplatu). Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti; žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať uzavretie zmluvy a poskytnutie plnenia podľa nej. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Žalovaný (dlžník) nie je procesným subjektom, ktorého by sa vyššie spomenuté procesné povinnosti netýkali; pokiaľ sa chce v konaní úspešne brániť, musí tvrdiť, že za poskytnuté plnenie zaplatil a na svoje tvrdenie musí označiť dôkazy. Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu (rozsudok NS SR z 22. 9. 2010, sp. zn. 3 M Cdo 6/2010).

26. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal svoje skutkové tvrdenia, že so žalovaným uzatvoril (ústne) zmluvu o pôžičke (celkovo na sumu 31.200 eur) na všetky jednotlivé sumy prevedené na účet žalovaného. Nesporným bolo iba poskytnutie pôžičky v sume 8.000 eur dňa 16.08.2017. Vo vzťahu k uvedenému rovnako nebolo sporné, že spolu suma 5.920 eur bola uhradená na účet žalobcu žalovaným (čiastočnými platbami dňa 25.09.2017, 04.10.2017, 12.10.2017) a zostatok záväzku žalovaného na vrátenie sumy vo výške 2.080 eur (zjavne po zaokrúhlení sumy spoluúčasti 2.080,35 eur uhradenej žalovaným spoločnosťou Motor-Car Bratislava, spol. s r.o.) zanikol započítaním.

27. (Jednostranné) započítanie je možné podľa odvolacieho súdu dovodiť zo sledu a výšky úhrad – poisťná udalosť na motorovom vozidle žalovaného zo dňa 11.04.2017, ukončenie šetrenia poisťnej udalosti dňa 21.07.2017, pôžička od žalobcu z 16.08.2017, úhrada spoluúčasti v sume 2.080,35 eur (rozdielu faktúry Motor-Car Bratislava, spol. s r.o. a vyplateného poisťného plnenia dňa 25.08.2017), doplatok zostatku pôžičky dňa 12.10.2017 v sume 1.920 eur (rozdiel pôžičky 8.000 eur, úhrad spolu 4.000 eur a spoluúčasti 2.080 eur po zaokrúhlení). V zmysle ust. § 580 Občianskeho zákonníka započítanie je spôsobom zániku navzájom sa kryjúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie a boli splnené všetky podmienky na to potrebné. Podmienkou započítania je, že ide o dva záväzky medzi tými istými subjektmi, keď je veriteľ jednej pohľadávky súčasne dlžníkom druhej pohľadávky, a dlžník naopak (vzájomnosť pohľadávok). Plnenie musí byť rovnakého druhu a pohľadávky musia byť spôsobilé na započítanie. Pritom k započítaniu nedochádza automaticky, len čo sa pohľadávky stretli. Vyžaduje sa na to právny úkon niektorého z účastníkov záväzkového právneho vzťahu. Musí ísť o prejav adresovaný druhému účastníkovi, z ktorého je zrejmé, ktorá pohľadávka a v akom rozsahu sa uplatňuje na započítanie proti pohľadávke veriteľa. Na započítanie, ako jednostranný právny úkon, sa nevyžaduje súhlas druhého účastníka, pretože ho možno vykonať aj proti jeho vôli. Započítací prejav možno uplatniť po tom, keď sa pohľadávky stretli, a to od okamihu splatnosti pohľadávky, ktorá sa stala splatnou ako posledná. Vtedy dôjde k zániku pohľadávok v dôsledku započítania, a to v rozsahu, a akom sa navzájom kryjú. Ak je niektorá z nich vyššia, zaniká len do výšky započítavanej protipohľadávky (uznesenie NS SR, sp. zn. 1 M Cdo 11/2008 zo dňa 26. mája 2010). V svetle uvedeného a popísaného sledu udalostí, preukazovaného žalovaným listinnými dôkazmi vzťahujúcimi sa na šetrenú poisťnú udalosť na motorovom vozidle žalovaného (oznámenie poisťovne Kooperativa, a.s., faktúra Motor-Car Bratislava, spol. s r.o., úhrada sumy 2.080,35 eur na účet Motor-Car Bratislava, spol. s r.o. žalovaným), ktoré žalobca nijak účinne nerozporoval (keď len stroho namietal, že nedošlo k započítaniu a neobstojí tvrdenie

žalobcu, že započítanie žalovaný nepreukazuje dôkazmi) je podľa odvolacieho súdu zrejmé, že došlo k platnému čiastočnému zápočtu a tým zániku pohľadávky žalobcu na vrátenie pôžičky v sume 8.000 eur.

28. Vo vzťahu k zostatku uplatnenej sumy vo výške 23.200 eur (rozdiel 31.200 eur a 8.000 eur) sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalobca nepreukázal (neuniesol dôkazné bremeno o tom), že uvedené prostriedky boli žalovanému poskytnuté titulom pôžičky, vychádzajúc zo skutočnosti, že vôľa žalobcu (s.r.o.) bolo kreovaná prostredníctvom štatutárneho orgánu žalobcu. Vôľa právnickej osoby voči tretím osobám sa podľa ust. Obchodného zákonníka prejavuje spôsobom konania štatutárneho orgánu. Nedodržanie spôsobu konania má za následok neplatnosť právneho úkonu. Konateľ (konatelia) pri kreovaní prejavu vôle konajú autonómne. Zo skutočnosti, že žalovaný ako jeden z konateľov žalobcu (veriteľa), konajúcich v mene žalobcu spoločne s druhým konateľom (s A. D.) a zároveň ako dlžník, výslovne poprel vôľu uzatvoriť zmluvy o pôžičke (samostatne na jednotlivé prevedené sumy, okrem pôžičky zo dňa 16.08.2017 v sume 8.000 eur) bolo zrejmé, že k prejavu vôle uzatvoriť zmluvy o pôžičke nedošlo. Nedostatok vôle subjektu uzavrieť zmluvu o pôžičke, spôsobujúcej neplatnosť úkonu, nenahrádza ani skutočnosť, že žalobca vo svojom účtovníctve evidoval takto žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky (ako pôžičku) ani prípadne súdom prvej inštancie ako dôkaz vykonaná komunikácia strán (bez možnosti spárovať sumy s príp. jednoznačne prejavenu vôľou uzavrieť zmluvy o pôžičke s jej podstatnými náležitosťami).

29. K námietke odvolateľa, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods.1 písm. h) CSP) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

30. Podľa odvolacieho súdu žalobca dôvodne namietal nesprávne právne posúdenie ním uplatneného nároku v zostávajúcej časti (sumy 23.200 eur), vo vzťahu ku ktorému dospel súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí v posudzovanej veci k záveru, že nejde o bezdôvodné obohatenie žalovaného. Je zrejmé, že ak veriteľ (žalobca) neunesie bremeno tvrdenia alebo dôkazné bremeno o existencii pôžičky, musí rozhodnutie súdu vyznieť v jeho neprospech. Odlišná je však situácia v prípade, ak bolo v konaní preukázané, že suma pôžičky bola prevedená z účtu veriteľa na účet dlžníka. V situácii, keď suma prevedená na účet dlžníka nepredstavovala pôžičku od veriteľa a žiadny iný právny dôvod tohto plnenia nie je v súdnom konaní preukázaný, je potrebné vziať do úvahy možnú právnu kvalifikáciu rozhodujúcich skutočností ako bezdôvodné obohatenie v zmysle ust. § 451 ods.1 Občianskeho zákonníka.

31. Ak je žalobou uplatnený nárok na peňažné plnenie vychádzajúci zo skutkových tvrdení, že bolo poskytnuté na základe zmluvy o pôžičke a žalovaný nevrátil pôžičku v lehote splatnosti (v tomto prípade v lehote podľa ust. § 536 Občianskeho zákonníka), avšak podľa názoru súdu prvej inštancie nebola preukázaná existencia zmluvy o pôžičke a iný dôvod pôžičky nie je tvrdný, nie je zmenou skutkového stavu vymedzeného v žalobe, ak súd posúdi nárok žalobcu na zaplatenie požadovanej sumy podľa hmotnoprávných noriem upravujúcich nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia (rozhodnutie o NS ČR z 11.12.2009, sp. zn. 21Cdo 4520/2007). V prejednávanej právnej veci (v konaní o uplatňovanom právnom nároku na zaplatenie peňažnej pôžičky podľa ust. § 657 Občianskeho zákonníka, resp. o vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu podľa ust. § 451 ods. 1 a 2 a § 456 Občianskeho zákonníka) bolo na základe vykonaného dokazovania nesporne preukázané, že žalobca je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide a žalovaný je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide, a to napriek tomu, že žalobca v spore síce neuniesol bremeno tvrdenia alebo dôkazné bremeno o existencii peňažnej pôžičky, avšak preukázal, že zo svojho účtu (s.r.o.) previedol na účet žalovaného aj sumu 23.200 eur (platbami zo dňa 07.12.2017, 16.12.2017, 30.12.2017, 03.01.2018, 17.01.2018, 01.02.2018, 02.02.2018, 06.04.2018 a 10.04.2018). Žalovaný v spore nepreukázal, že by tieto finančné prostriedky žalobcovi vrátil. Za situácie, keď suma 23.200 eur prevedená na účet žalovaného nepredstavovala pôžičku a žiadny iný právny dôvod tohto plnenia nebol v spore preukázaný, teda za stavu, že žalovaný neuniesol bremeno tvrdenia alebo dôkazné bremeno o existencii plnenia sumy 23.200 eur zo strany žalobcu z iného právneho titulu, bolo potrebné tento nárok žalobcu na zaplatenie sumy 23.200 eur posúdiť podľa hmotnoprávných noriem upravujúcich nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia (plnenia poskytnutého bez

právneho dôvodu). S poukazom na vyššie uvedené dôvody bolo potrebné prijať záver, že strany sporu sú účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu (bezdôvodného obohatenia), z ktorého žalobca odvodzuje svoje subjektívne právo uplatnené v spore a nebol daný dôvod na zamietnutie žaloby v tomto rozsahu.

32. Základným predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia je vznik majetkového prospechu u obohateného, pričom dôkazné bremeno o existencii bezdôvodného obohatenia znáša postihnutý (uznesenie NS SR, sp. zn. 6 Obdo 16/2008 zo dňa 16.12.2008). Posúdenie, či medzi účastníkmi išlo o vzťah z bezdôvodného obohatenia, závisí od naplnenia znakov skutkovej podstaty hmotnoprávnej normy (§ 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka). Bezdôvodné obohatenie je v Občianskom zákonníku konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka) tomu, na úkor koho ho získal (§ 456 Občianskeho zákonníka). Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením; ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada (§ 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Inštitút bezdôvodného obohatenia vyjadruje totiž zásadu občianskeho práva, že nikto sa nesmie bezdôvodne obohatiť na úkor iného, a pokiaľ k tomu dôjde, je povinný takto získaný prospech vrátiť (rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 124/2002). Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol (rozsudok NS ČR sp. zn. 33 Odo 882/2006 z 24. júna 2008) (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“ z 26.04.2013, č. k. IV. ÚS 554/2012-35).

33. Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne však len za splnenia zákonných predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby (obohateného), protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu (postihnutého) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané. Pre záver o (ne)dôvodnosti nároku uplatňovaného žalobcom voči žalovanému titulom bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu (ako jednej z foriem bezdôvodného obohatenia upravenej v ust. § 454 Občianskeho zákonníka) bolo treba, aby žalobca preukázal, že medzi ním a žalovaným právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikol t.j. aby preukázal, že žalovaný (v akej konkrétnej výške) bezdôvodné obohatenie získal, že mu (v akej konkrétnej výške) vznikla majetková ujma, ako aj príčinnú súvislosť medzi získaním bezdôvodného obohatenia a vznikom majetkovej ujmy (primerane uznesenie NS SR z 28. mája 2012, sp. zn. 7 Cdo 117/2011).

34. Predpokladom zodpovednosti za získaný majetkový prospech, ktorý sa musí vydať, je tak objektívne vzniknutý stav obohatenia (presun majetkových hodnôt), ku ktorému došlo spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva. Z uvedeného vyplýva, že ku vzniku osobitného záväzkového právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia sa na strane obohateného nevyžaduje ani existencia zavinenia (či vo forme úmyslu alebo nebanlivosti), ani existencia protiprávneho úkonu, ale ani to, či sám o získaní bezdôvodného obohatenia vedel, či nevedel. Stačí, že k obohateniu došlo bez právom uznaného dôvodu. Bezdôvodným obohatením vzniká sekundárna (zodpovednostná) povinnosť, predvídaná sankčnou zložkou právnej normy, vydať alebo aspoň v peniazoch nahradiť bezdôvodne získaný majetkový prospech tomu, na úkor koho bol získaný a naproti tomu postihnutému vzniká právo na vydanie takto získaného bezdôvodného obohatenia (viď rozsudky NS SR sp. zn. 3 Cdo 103/2001 z 01.11.2002 a sp. zn. 2 MCdo 23/2011 z 29.01.2013).

35. Žalobca v konaní tvrdil, že nebol daný právom aprobovaný právny dôvod na poskytnutie plnenia (prevedených súm) žalovanému (ktorý prevod prostriedkov nebol v konaní sporný). Dôkazné bremeno sa tak presunulo na žalovaného, ktorý pre úspech jeho obrany v spore medzi ním a žalobcom musel sám predniesť dôkazy preukazujúce právny dôvod prijatia sumy 23.200 eur od žalovaného. Ak tak neučinil, nemôže jeho nečinnosť negatívne zasahovať do postavenia osoby tým dotknutej (žalobcu). Žalovaný sa

tak zjavne (bez ohľadu na obomi stranami namietané zavinenie, ktoré pri objektívnej zodpovednosti ale potrebné nie je) dostal do situácie, v ktorej relevantný právny dôvod prijatia prostriedkov nepreukázal. V tejto súvislosti neobstojí argumentácia žalovaného o tom, že prostriedky z účtu žalobcu boli vyplácané aj v tom čase druhému spoločníkovi a konateľovi A. D. (nanajvýš tak zakladajúce bezdôvodné obohatenie aj na jeho strane), ani skutočnosti, že nárok nebol uplatnený počas pôsobenia žalovaného u žalobcu (ani v čase odchodu žalovaného ako spoločníka a konateľa žalobcu), že platby zasielal na účet žalovanému aj sám A. D., že žalovaný mal dispozičné oprávnenie k účtu žalovaného a že platby boli zasielané pre potreby každého spoločníka a konateľa za účelom pre ďalší rozvoj podnikania TBA Intel s.r.o. Odvolací súd uvádza, že žiadne zo žalovaným namietaných dôvodov, ktorými odôvodňuje oprávnenosť platieb od žalobcu v jeho prospech, ho nezbavujú povinnosti preukázať právny dôvod ich zaplatenia (ktorým zjavne nie je ani odmena konateľa, výplata zisku spoločníka ani pôžička spoločnosti spoločníkovi/konateľovi). Je možné sa stotožniť s obranou žalobcu, že na účely rozvoja podnikania spoločnosti (žalobcu) by boli používané prostriedky spoločnosti, a ak by tak aj boli žalovaným použité, použitie peňazí na tento účel žalovaný v konaní ani nepreukázal.

36. Z vyššie uvedených dôvodov má, na rozdiel súdu prvej inštancie, odvolací súd za to, že žalobca v konaní preukázal vznik bezdôvodného obohatenia žalovaného v sume 23.200 eur, ktoré je žalovaný povinný žalobcovi vydať (zaplatiť).

37. Podľa ust. § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa dlh musí splniť riadne a včas, teda v určenej dobe splatnosti pohľadávky, ktorá sa určuje predovšetkým dohodou zmluvných strán, môže byť ustanovená právnym predpisom alebo určená v rozhodnutí štátneho orgánu (súdu). Ust. § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého doba plnenia nebola vôbec vopred určená, je potrebné odlišiť od prípadu, keď je splatnosť plnenia určená tak, že je ponechaná na vôľu dlžníka (§ 564 Občianskeho zákonníka). V oboch prípadoch môže dlžník splniť kedykoľvek, jeho plnenie nie je predčasné a veriteľ je povinný ho prijať. Rozdiel je v tom, že v prípade podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka veriteľ sám vyvolá splatnosť a dlžník má na splnenie jednodňovú lehotu po vyzvaní. Určenie času splatnosti pohľadávky má význam najmä z hľadiska omeškania dlžníka s plnením (§ 517 a nasl. Občianskeho zákonníka) a z hľadiska premlčania pohľadávky (§ 101 a nasl. Občianskeho zákonníka). Ust. § 563 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na tie prípady, keď doba splnenia nie je určená ani jedným z vyššie uvedených spôsobov (nebola výslovne ani mlčky dohovorená, nevyplýva z povahy záväzku, neustanovuje ju právny predpis ani rozhodnutie súdu), kedy má čas splnenia dlhu právo určiť veriteľ. Veriteľ môže kedykoľvek (aj druhý deň po vzniku záväzku) oznámiť dlžníkovi, že má plniť a len čo veriteľ požiada dlžníka o plnenie, dlžník je povinný dlh splniť nasledujúci deň po oznámení, ktoré obsahuje výzvu (upomienku) na plnenie. Veriteľ môže vo svojej výzve adresovanej dlžníkovi výslovne určiť dobu splnenia a vtedy platí doba splnenia určená vo výzve veriteľa. Ak veriteľ v tejto výzve uviedol lehotu, do ktorej má dlžník svoj záväzok splniť, je lehota záväzná a pred jej uplynutím sa dlžník nedostáva do omeškania. Výzva veriteľa o plnenie má povahu jednostranného právneho úkonu, kde forma výzvy na plnenie nie je predpísaná (postačuje aj ústna forma), je však potrebné, aby spĺňala všeobecné náležitosti podľa ust. § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka a z jej obsahu musí byť zrejmé, že veriteľ vyzýva dlžníka na plnenie, ktorého výška musí byť dostatočne určite špecifikovaná. Oznámenie veriteľa sa môže uskutočniť i podaním žaloby, ak veriteľ namiesto výzvy podá žalobu na plnenie, považuje sa za deň oznámenia dlžníkovi ten deň, kedy mu bol doručená žaloba veriteľa, kedy je dlžník povinný plniť nasledujúci deň. Doba splatnosti záväzku má v niektorých prípadoch svoje osobitosti. V prípade záväzkového právneho vzťahu, ktorý vzniká na základe zákona (medzi ktoré patrí aj bezdôvodné obohatenie), pri ktorých nie je zákonnou úpravou stanovená splatnosť pohľadávok vzniknutých z tohto právneho titulu, je doba plnenia obvykle viazaná na výzvu veriteľa podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka. Až výzvou na plnenie sa dlh stane splatným a dlžník je povinný splniť dlh prvého dňa po tom, keď bol o plnenie veriteľom požiadaný. Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci doba splnenia pre nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným nie je stanovená právnym predpisom a v danom prípade nebola ani stranami dohodnutá, nastala jeho splatnosť prvého dňa po tom, čo bol obohatený žalovaný vyzvaný na plnenie poškodeným žalobcom (pozri uznesenie NS ČR zo 14. 12. 2005, sp. zn. 33 Odo 485/2004).

38. V konaní bolo preukázané, že žalobca výzvou zo dňa 27.08.2018 (Upomienkou) vyzval žalovaného zaplatenie žalovanej sumy 25.280 eur do 14.09.2018 v dôsledku nevrátenia pôžičky, ktorú výzvu je potrebné považovať za výzvu v súlade s ust. § 563 Občianskeho zákonníka. Výzva spĺňa všeobecné náležitosti jednostranného právneho úkonu, je dostatočne zrozumiteľná a určitá (aj bez pripojenia prehľadu pôžičiek ako prílohy), jej obsahom je výzva žalobcu v zastúpení právnym zástupcom na

zaplatenie dlžnej sumy 25.280 eur v lehote do 14.09.2018. Z jej obsahu je teda zrejmé, že žalobca ako veriteľ vyzýva žalovaného ako dlžníka na plnenie žalovanej sumy 25.280 eur. Na uvedený záver nemá vplyv ani zmena právnej kvalifikácie žalovaného nároku žalobcu na zaplatenie sumy 25.280 eur súdom v tomto konaní z pôžičky (z ktorého titulu bola uplatnená výzva) na bezdôvodné obohatenie. Podľa ustálenej judikatúry strany konania nie sú povinné uplatnený nárok ani obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Musia ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie. Ak strana uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdený nárok, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom strany sporu a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. Súd teda nie je viazaný právnou kvalifikáciou, ale len skutkovým vymedzením v žalobe a musí si vyriešiť aj prípadnú konkurenciu (súbehu) právnych nárokov a spomedzi viacerých vybrať správnu právnú normu.

39. Vychádzajúc z uvedeného bol žalovaný povinný splniť pohľadávku žalobcu na zaplatenie sumy 23.200 eur titulom bezdôvodného obohatenia najneskôr dňa 14.09.2018 a ak tak neurobil, dostal sa dňom 15.09.2018 do omeškania s plnením peňažného dlhu, od ktorého dňa až do zaplattenia je povinný platiť žalobcovi zákonné úroky z omeškania (5% ročne) v súlade s ust. § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

40. Vo vzťahu k ostatným námietkam žalobcu odvolací súd uvádza, že podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a pod.). Preto na zostávajúcu odvolaciu argumentáciu žalobcu odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

41. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 23.200 eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 23.200 eur od 15.09.2018 do zaplattenia, a vo zvyšnej zamietajúcej časti (predstavujúcej zaplattenie rozdielu žalovanej sumy a priznanej sumy a úroku z omeškania pred 15.09.2018) napadnutý zamietajúci výrok rozsudku podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

42. O trovách konania ako celku (t.j. prvoinštančného konania a odvolacieho konania), s ohľadom na definitívny výsledok sporu, rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 2 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP (súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru je úspechu vo veci) v spojení s ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP (o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí). Vychádzajúc z toho, že žalobca bol úspešný v časti 23.200 eur (91,80%) a žalovaný v časti 2.080 eur (8,20 %), možno konštatovať, že v konaní mal úspešnejší žalobca čistý úspech v rozsahu 83,60 %. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodol, že žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 83,60 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie podľa ust. § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.
Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).